

Strategie rozvoje ZŠ Středokluky

Prostorový koncept rozvoje školy

Strategie rozvoje ŽŠ Středokluky

Prostorový koncept rozvoje školy

**Pracovní verze před jazykovou korekturou
27. 8. 2025**

Zadavatel

Obec Středokluky, Lidická 61, 252 68 Středokluky

Zpracovatel

ONplan lab, s.r.o., Karmelitská 18/379, Praha 1, 118 00

zastoupený jednatelem Ing. Petrem Návratem, MSc. MRTPI

Kontaktní osoba: Ing. Jan Martin,
martin@onplanlab.com, +420 732 867 897

Obsah

1	ÚVOD A CÍLE DOKUMENTU	5
2	VÝCHODISKA PRO NÁVRH	5
2.1	ODŮVODNĚNÍ KAPACITNÍCH A FUNKČNÍCH POŽADAVKŮ NA ROZVOJ ŠKOLY	7
3	INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC ROZVOJE ŠKOLY	10
4	PROSTOROVÝ KONCEPT ROZVOJE ŠKOLY	12
4.1	PROSTOROVÉ ŘEŠENÍ 1. STUPNĚ ZŠ	13
4.2	PROSTOROVÉ ŘEŠENÍ 2. STUPNĚ ZŠ	15
4.3	DALŠÍ PROSTORY	17
4.4	ROZŠÍŘUJÍCÍ PROSTORY PRO DALŠÍ ETAPY	19
5	DALŠÍ DOPORUČENÉ KROKY	21
6	ZDROJE:	23

1 Úvod a cíle dokumentu

Tento dokument byl zpracován jako podklad pro strategické rozhodování o dalším prostorovém a funkčním rozvoji základní školy ve Středoklukách. Cílem dokumentu je představit cílový prostorový koncept rozvoje základní školy ve Středoklukách, který vychází z provedené analýzy stávajícího stavu, prognózy demografického vývoje a možností školního areálu.

Výstup slouží jako rámec pro další plánování a přípravu projektové dokumentace, a to jak z hlediska investičního rozhodování, tak z pohledu institucionálního nastavení a etapizace jednotlivých kroků. Koncept zároveň slouží jako podklad pro komunikaci dlouhodobé vize školy směrem k jejímu vedení, zřizovateli i veřejnosti.

Je důležité doplnit, že v současnosti neexistuje žádný samostatný strategický dokument rozvoje školy. Tento materiál proto představuje první ucelený základ pro formulaci dlouhodobého směru, a to především z hlediska prostorového a institucionálního rozvoje. Zároveň ale vyvolává potřebu navázat i strategickým plánováním obsahového a organizačního rozvoje školy – tedy otázkami, jakým směrem se má škola profilovat, jaké bude její vnitřní pedagogické prostředí a jaké formy výuky, podpory žáků a vzdělávacích přístupů bude do budoucna rozvíjet.

2 Východiska pro návrh

Rozvoj základní školy ve Středoklukách je nezbytný nejen v reakci na aktuální kapacitní nedostatky, ale především s ohledem na očekávaný demografický vývoj v obci a jejím okolí. Demografická prognóza (blíže popsána v analytické části strategie) ukazuje, že **počet dětí školního věku v obci zůstane stabilní** i v následujících letech, a to navzdory postupnému stárnutí obyvatelstva.

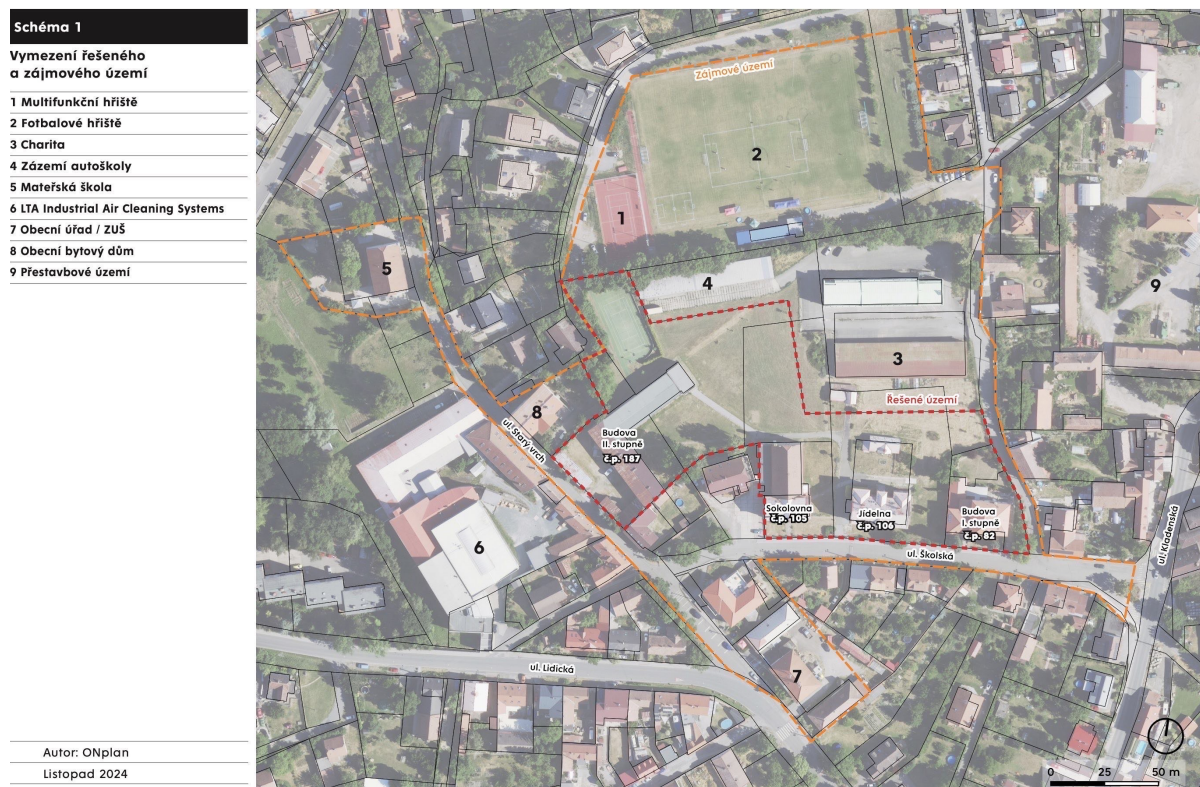
Současné kapacity školy přitom již nyní poskytují pouze minimální standard pro zajištění kvalitního vzdělávání. Bez navýšení kapacit a modernizace zázemí nebude možné v budoucnu plně pokrýt vzdělávací potřeby všech žáků přirozeného spádového území ani stávajícího školského obvodu.

Stávající areál základní školy není v současném uspořádání schopen zajistit dostatečný počet učeben a nezbytné zázemí pro moderní a kvalitní vzdělávání. Škola aktuálně nedisponuje dostatečnou kapacitou nebo kvalitou:

- **kmenových tříd** pro rozšíření 1. i 2. stupně,
- **specializovaných učeben** (např.: výtvarná dílna, fyzikální laboratoř),
- **prostor pro školní jídelnu a kuchyni** odpovídajících hygienickým a kapacitním požadavkům a standardům,
- **prostor pro školní družinu a neformální setkávání žáků** (v interiéru i exteriéru školy),
- **sportovního zázemí**, zejména nedostatečná kapacita tělocvičny odpovídající rozvrhovým nárokům školy i volnočasových a komunitních aktivit.

Cílový stav, který vychází z analýzy kapacit a potřeb školy, demografického vývoje a strategických cílů obce, předpokládá:

- zajištění **kapacity optimálně pro 18 kmenových tříd** (10 tříd pro 1. stupeň a 8 tříd pro 2. stupeň) v areálu ve Středoklukách,
- vznik **nových odborných učeben a neformálních prostor** pro žáky,
- zajištění dostatečné kapacity tělocvičny, kuchyně a školní jídelny,
- zlepšení **provozního uspořádání areálu** s ohledem na bezpečnost, kvalitu venkovního prostředí i možnost případného komunitního využití.

Obrázek č. 1: Vymezení řešeného území, schéma školního areálu, autor: ONplan

2.1 Odůvodnění kapacitních a funkčních požadavků na rozvoj školy

Počet a kapacita kmenových tříd

Základní škola ve Středoklukách plní roli **spádové školy pro druhý stupeň** pro širší území, které zahrnuje nejen samotné Středokluky, ale i okolní obce. Vzhledem k rozsahu stávajícího školského obvodu (Běloky, Čičovice, Kněževy a Hostouň) a přirozené spádovosti i pro další obce (např. Tuchoměřice, Makotřasy nebo Dobrovíz), je nutné zajistit na druhém stupni dostatečnou kapacitu. To v praxi znamená **dvě paralelní třídy v každém ročníku druhého stupně**. Tento požadavek vychází i z potřeby zároveň zajistit odpovídající kvalitu výuky, včetně možnosti menších třídních kolektivů.

V případě **prvního stupně** je situace specifická zejména z hlediska proměnlivé poptávky. V některých letech se naplní pouze jedna první třída, v jiných letech se hlásí tolik dětí, že je potřeba otevřít paralelně dvě. Tato kolísavost ztěžuje plánování a každoročně přináší provozní i personální nejistotu. Vzhledem k této skutečnosti je z dlouhodobého hlediska nezbytné počítat s prostorovou kapacitou pro dvě paralelní třídy v každém ročníku prvního stupně, a to i v případě, že v některých letech bude otevřena pouze jedna. Stabilní infrastruktura s touto rezervou umožní škole pružně reagovat na aktuální poptávku, bez nutnosti ad hoc řešení.

Z těchto důvodů je cílem budoucího rozvoje školy:

- zachovat a stabilně zajistit dostatečnou kapacitu tříd na druhém stupni (2 paralelní třídy na ročník),
- posílit kapacity prvního stupně tak, aby bylo možné pružně reagovat na kolísající poptávku.

Čím větší škola a počet žáků, tím vyšší nároky jsou kladeny na organizaci výuky, pedagogický tým i provozní zázemí. Spolu s růstem školy dochází ke **zvyšování míry profesionalizace** – dochází k větší specializaci pedagogů, zvyšuje se potřeba odborných učeben, podpůrných služeb (např. školní psycholog) a provozního personálu. Větší škola umožňuje efektivněji pokrývat vzdělávací potřeby rozmanitějšího spektra žáků a zároveň zajišťuje větší stabilitu a kvalitu výuky napříč ročníky.

Cílový stav zároveň počítá s tím, že v delším časovém horizontu dojde k **navrácení dvou tříd z Kněževsi zpět do školního areálu ve Středoklukách**, a to, jakmile to umožní jeho kapacitní a kvalitativní parametry. Ačkoli tento přesun nejspíš nebude zařazen do první etapy plánovaného rozvoje, je vnímán jako důležitý krok směrem k celkové konsolidaci a efektivnějšímu fungování školy.

Důvodem je především optimalizace provozu školy – tedy snížení nároků na zajištění samostatného provozu na dvou oddělených pracovištích, efektivnější využití personálních i prostorových kapacit a jednodušší organizace výuky, družiny i školního stravování. Přesun všech tříd do jednoho areálu zároveň posiluje přirozenou integraci školního kolektivu, umožňuje lepší dohled a zvyšuje provozní stabilitu školy do budoucna. Tento záměr bude dále upřesněn v návaznosti na demografický vývoj a reálné možnosti realizace rozvojových etap.

Specializované učebny

V rámci prostorového konceptu se počítá se soustavným rozvojem odborného zázemí školy, které umožní naplňovat požadavky moderní výuky a dlouhodobě podporovat rozvoj klíčových kompetencí žáků. Specializované učebny jsou nezbytným předpokladem pro plnohodnotnou výuku předmětů, které vyžadují specifické prostorové a technické podmínky.

Cílový stav počítá se zajištěním:

- **přírodovědných učeben** (biologie, chemie, fyzika) s odpovídajícím vybavením pro praktické a experimentální činnosti,
- **učeben informatiky a digitálních technologií**, umožňujících výuku v menších skupinách a individuální přístup,
- **jazykových učeben** pro plynou výuku,
- **učeben výtvarné, hudební a tělesné výchovy**, odpovídajících specifikům těchto předmětů,
- **řemeslné dílny / pracovny**, určené pro technické a polytechnické vzdělávání,
- **odborně orientovaných kmenových tříd** (např. pro zeměpis, dějepis apod.) vybavených specializovanými pomůckami a audiovizuální technikou.

Část těchto prostor již škola dnes nabízí, cílem je však do budoucna stabilizovat jejich kapacitu, zlepšit materiální podmínky a zajistit možnost jejich flexibilního využití také mimo výuku (např. v rámci zájmových kroužků).

Nová školní kuchyně a jídelna

Stávající kuchyňské a stravovací zázemí školy je kapacitně i technicky nevyhovující pro budoucí počet žáků. Vybudování nové kuchyně a jídelny zajistí hygienické standardy dle platné legislativy a umožní flexibilní režim stravování (více turnusů, zvládnutí vyšší kapacity). Jídelna je uvažována a dimenzována pro výdej 2 x 300 jídel denně. Část jídel bude rozvážena mimo školu a do okolních obcí. Je uvažováno s kapacitou gastronomického zařízení pro 1000 jídel denně s možností navýšení.

Uvažuje se rovněž o možnosti **provozního oddělení jídelen pro 1. a 2. stupeň**, které by umožnilo lépe přizpůsobit prostředí i režim stravování potřebám jednotlivých věkových skupin.

Prostory pro školní družinu

Stávající kapacita družiny a její provozní uspořádání již nevyhovují aktuálním potřebám. Družina dnes funguje ve stísněných podmínkách a její provoz je organizačně komplikovaný, což omezuje komfort i bezpečí dětí. Navržené řešení by mělo cílit na přizpůsobení vybraných tříd tak, aby mohly sloužit jako multifunkční prostory školní družiny – s flexibilním nábytkem, možností zónování a odpovídajícím vybavením. Tím se zároveň snižuje potřeba budování zcela nových kapacit.

Zároveň se doporučuje zachovat alespoň jednu samostatnou místnost s klidovým režimem (např. pro mladší děti). Celkový provoz družiny by měl být přizpůsoben aktuální kapacitě školy, přičemž se uvažuje s třemi skupinami po cca 20–25 dětech.

Nová tělocvična a sportovní zázemí

Současné prostory sokolovny jsou z hlediska kvality i dostupnosti již na hranici svých možností a s ohledem na uvažovaný rozvoj školy nebudou schopné pokrýt požadavky na výuku tělesné výchovy ani rostoucí poptávku po volnočasových aktivitách.

Pro dosažení standardu pro většinu běžných sportovních aktivit (míčové hry, gymnastika, atletická průprava, pohybové hry) je třeba zajistit nový prostor s důrazem na všestrannost a flexibilitu využití – prostor bude možné rozdělit na menší sekce, přizpůsobit pro skupinovou či individualizovanou výuku, umožnit kombinaci různých aktivit (např. klidové a dynamické části, samostatné tělocvičné stanoviště apod.).

Tělocvična bude zároveň sloužit jako zázemí pro sportovní kroužky, školní družinu a komunitní aktivity mimo výuku.

Neformální setkávání žáků a využití venkovních prostor

Prostorové zajištění neformálních setkávacích zón v rámci školy – jako jsou rozšířené chodby, odpočinkové kouty, knihovna nebo víceúčelové vestibuly – přispívá k sociálnímu rozvoji žáků, podpoře meziročníkové komunikace a neformálním formám učení.

Součástí koncepce je také aktivní využití venkovních prostor školního areálu – zejména v podobě uzavřeného dvora. Tyto plochy mohou sloužit pro výuku venku, relaxaci o přestávkách, družinu, a v předem definovaném režimu i pro volnočasové aktivity nebo komunitní akce pro všechny obyvatele obce. Dobře navržený venkovní prostor s odpovídajícím vybavením (zastřešení, lavice, přírodní prvky) zvyšuje kvalitu každodenního života žáků a posiluje vazbu žáků ke školnímu prostředí.

Obrázek 2: Pohled na současnou budovu Sokolovny, jediný krytý prostor pro výuku tělesné výchovy, Autor: ONplan

3 Institucionální rámec rozvoje školy

Pro zajištění dlouhodobého rozvoje a udržitelného provozu základní školy ve Středoklukách je klíčové nejen prostorové a kapacitní řešení, ale také vhodné institucionální nastavení její správy a financování, které v současném režimu naráží na určité limity pro budoucí rozvoj. V současném režimu je základní škola zřizována samostatně obcí Středokluky, která nese plnou odpovědnost za její provoz, investice i rozvoj.

Zřízení školské právnické osoby jako nástroj dalšího rozvoje školy

Vzhledem k plánovanému kapacitnímu i kvalitativnímu rozvoji školy a s ohledem na možnost zapojení více obcí do jejího provozu dává smysl zvážit **transformaci školy na školskou právnickou osobu (ŠPO)**. Tento krok představuje systémové řešení, které umožňuje větší míru samostatnosti řízení školy, transparentnější nastavení vztahů mezi zřizovateli a flexibilnější hospodaření s prostředky i majetkem.

Zřízení školské právnické osoby představuje alternativní formu organizace školy podle školského zákona (§ 8 a násl.). Tento model umožňuje zřizovateli – obci – nastavit jasné, právně zakotvené vztahy v oblasti správy školy, majetku, financování a odpovědnosti. Ve vztahu k obci se ŠPO chová následovně:

- **obec školskou právnickou osobu zakládá a zřizuje** prostřednictvím zřizovací listiny,
- obec může ŠPO **svěřit majetek k hospodaření** – např. budovy, pozemky, vybavení,
- obec může určit pravidla nakládání s tímto majetkem – např. **stanovit režim schvalování investic** nebo jiných zásadních rozhodnutí,
- obec také **jmenuje a odvolává člena statutárního orgánu** (obvykle ředitele, případně správní radu – podle zvolené struktury),
- obec má pravomoc ŠPO **transformovat, sloučit či zrušit**, vždy při dodržení zákonných podmínek.

Výhody ŠPO pro potřeby dalšího rozvoje školy:

- **možnost oddělení jednotlivých organizačních složek** např. samostatné vedení mateřské školy, školní jídelny, družiny, prvního a druhého stupně apod.,
- **lepší předpoklady pro využití dotačních prostředků** – ŠPO je čitelnější strukturou např. pro účely žádostí o podporu z fondů EU nebo státních investičních programů,
- **silnější role vedení školy** – ředitel má jasné vymezené kompetence, odpovědnost a pravomoci podobně jako statutární orgán obchodní společnosti (např. s.r.o.), což umožňuje profesionální řízení školy včetně rozpočtu a investic,
- **flexibilita při hospodaření s majetkem** – škola může efektivněji plánovat investice a provozní výdaje podle dlouhodobé strategie schválené zřizovatelem,

- **jasně definovaný rámec pro spolupráci více obcí** – ŠPO umožňuje podílové financování, zapojení více zřizovatelů i spravedlivé rozložení odpovědnosti při zachování kompetencí hlavní obce.

Založení ŠPO je vnímáno jako **vhodný první krok pro budoucí prohloubení spolupráce s dalšími obcemi**. Model umožňuje připravit pevný institucionální rámec, v kterém lze nabídnout zapojení okolních obcí do správy a financování školy, aniž by došlo ke ztrátě strategického vedení ze strany obce Středokluky.

Je však třeba dále prověřit proveditelnost této varianty – zejména z pohledu ekonomických dopadů, právního nastavení a ochoty dalších obcí k případné spoluúčasti.

4 Prostorový koncept rozvoje školy

Tato kapitola definuje prostorové požadavky školy v návaznosti na její cílovou kapacitu, současné i předpokládané pedagogické potřeby a provozní parametry. Prostorový koncept vychází z principu efektivního, funkčně členěného a dlouhodobě udržitelného školního prostředí, které podporuje moderní formy výuky, individualizaci vzdělávání, spolupráci i bezpečný každodenní provoz školy.

Cílem navrženého uspořádání je vytvořit kompaktní a přehledně organizovaný školní areál, který umožní pružnou reakci na změny v demografickém vývoji a vzdělávacích požadavcích. Zohledňuje se přitom nejen základní potřeba kapacitního rozšíření, ale i důraz na kvalitu pobytového prostředí, dostupnost sdílených a specializovaných prostor, a plynulé návaznosti mezi jednotlivými funkčními celky (např. mezi stupni, družinou, odbornými učebnami a venkovními prostory).

Celkový koncept je formulován jako otevřený a etapizovatelný rámec, který umožňuje případný rozvoj ve více fázích – podle aktuálních rozpočtových možností zřizovatele a vývoje potřeb školy.

V dalších podkapitolách jsou detailně popsána prostorová řešení jednotlivých funkčních celků školy – zvlášť pro první a druhý stupeň, dále provozní a technické zázemí, prostory pro školní družinu, stravování i tělesnou výchovu. Závěr tvoří návrh doplňujících a rozšiřujících prostor, jejichž realizace může probíhat postupně podle priorit a dostupných zdrojů.

4.1 Prostorové řešení I. stupně ZŠ

Uspořádání prvního stupně je navrženo jako samostatný, přehledně členěný funkční celek školy, který odpovídá potřebám mladších žáků z hlediska výuky, pohybu po budově i trávení volného času. Důraz je kladen na bezpečné a podnětné prostředí, které podporuje samostatnost, klidné pracovní tempo i neformální učení.

Základ tvoří až **10 kmenových tříd**, z nichž 8 je koncipováno jako stabilní, a 2 jako flexibilní – lze je využít jako paralelní třídy při navýšené poptávce, odborné učebny, místnosti pro doučování či zázemí družiny. Flexibilní řešení reaguje na proměnlivou velikost ročníků a umožňuje efektivní využití kapacit bez nutnosti složitých reorganizací.

Návrh pracuje s maximální kapacitou tříd pro 30 žáků, reálně se však předpokládá nižší obsazenost tříd (např. 22–26 žáků) s cílem umožnit individuálnější přístup a kvalitnější pedagogickou práci. Tato rezerva zároveň zvyšuje flexibilitu v čase – umožňuje vykrýt nárazové výkyvy ve spádové oblasti bez nutnosti okamžitého rozšiřování kapacit.

Důležitou součástí je **možnost prostorového oddělení tříd pro 1. ročník**, čímž se podpoří hladká adaptace dětí při stupu do školního prostředí.

I. stupeň		počet	maximální kapacita (počet žáků)	celková maximální kapacita (poč. žáků)	popis
1	kmenová třída + pracovní kout / relaxační zóna	8(10)	30	240(300)	– navrženo 10 tříd, z toho 8 jako stabilní kmenové. 2 třídy koncipovány jako flexibilní – mohou sloužit jako paralelky, odborné učebny nebo zázemí pro menší skupiny / družinu dle aktuálních kapacitních potřeb školy – důraz na kvalitní prostředí pro 1. stupeň – podpora samostatnosti, klidová zóna – doporučeno prostorově oddělit 1. třídy, což je klíčové z hlediska adaptace
2	jazyková učebna (půlená)	2	15	30	– půlené skupiny umožňují kvalitní jazykovou výuku a individualizaci – učebny mohou být využity i jako doučovací nebo skupinové místnosti
3	sdílený kabinet	2	-	-	– možnost přípravy na výuku i individuálních konzultací
4	sklad pomůcek	2	-	-	–
5	školní družina (možnost využití kmenových tříd)	4	25	100	– možnost využití kmenových tříd
6	šatny žáků	-	-	-	– vhodné doplnit také o oddělenou zónu u šaten pro čekající rodiče
7	WC žáků	-	-	-	– ideálně umístěny na každém patře
8	WC učitelů	-	-	-	– ideálně umístěny na každém patře
9	úklidová místnost	-	-	-	– ideálně umístěna na každém patře

Tabulka 1: Přehled cílových prostorových kapacit pro I. stupeň ZŠ

Obrázek 3: Příklad půdní vestavby pro potřeby výuky na I. stupni ZŠ Vřesovice,
Foto: BoysPlayNice

Obrázek 4: Příklad alternativní koncepce tříd pro výuku na I. stupni v ZŠ Duhovka na Praze 6,
Foto: Radek Úlehla

4.2 Prostorové řešení II. stupně ZŠ

Prostorová struktura druhého stupně základní školy je navržena jako samostatný celek zaměřený na posílení odborné výuky. Uspořádání respektuje vyšší nároky na dostupnost otevřených, neformálních prostor, které podporují samostatnost, spolupráci a duševní pohodu dospívajících žáků. Druhý stupeň představuje věkovou skupinu, která hledá větší míru autonomie a potřebuje i prostor pro individuální i skupinovou práci mimo klasické učebny.

Základ II. stupně tvoří **pět univerzálních kmenových tříd pro běžnou výuku a tři velké odborné učebny**, které budou rovněž sloužit jako kmenové. Z těchto velkých učeben bude jedna sloužit pro výuku biologie, druhá pro chemii a fyziku a třetí pro výuku zeměpisu a dějepisu. Doplněny jsou třídami umožňující půlenou výuku jazyků a informatiky a speciálními prostory pro praktickou výuku.

	II. stupeň	počet	maximální kapacita (počet žáků)	celková maximální kapacita (poč. žáků)	popis
10	univerzální kmenová třída	5	30	150	–
11	odborná učebna biologie (kmenová)	1	30	30	–
12	odborná učebna zeměpis (kmenová)	1	30	30	–
13	odborná učebna chemie a fyzika (kmenová)	1	30	30	–
14	učebna informatiky a výpočetní techniky	2	15	30	–
15	jazyková učebna (půlená)	2	15	30	– půlené skupiny umožňují kvalitní jazykovou výuku a individualizaci
16	pracovna/dílna	1	15	15	– speciální požadavky dle 410/2005 Sb.
17	kabinety + možná sborovna	-	-	-	– možnost přípravy na výuku i individuálních konzultací
18	sklad pomůcek (nejen pro odborné učebny)	3	-	-	–
19	šatny žáků	1	-	-	–
20	WC žáků	-	-	-	– ideálně umístěny na každém patře
21	WC učitelů	-	-	-	– ideálně umístěny na každém patře
22	úklidová místnost	-	-	-	– ideálně umístěna na každém patře

Tabulka 2: Přehled cílových prostorových kapacit pro II. stupeň ZŠ

Obrázek 5: Příklad podoby kmenové odborné učebny na ZŠ Duhovka na Praze 6,
Foto: Radek Úlehla

Obrázek 6: Příklad podoby učebny pro výuku informatiky na ZŠ Panská pole v Přezleticích,
Foto: Jiří Čermák

4.3 Další prostory

Nosná infrastruktura školy je navržena s ohledem na budoucí rozvoj školy a představuje cílový stav, který lze postupnou etapizací jednotlivých opatření dosáhnout.

Stravovací provoz tvoří kuchyně a jídelna/jídelny. Kuchyně je dimenzována na kapacitu až 1000 jídel denně, což odpovídá předpokládané spádovosti školy s rezervou pro rozvoj. Uvažuje se o možnosti oddělení výrobní a výdejní části a zároveň o provozním oddělení stravování pro I. a II. stupeň. To umožní plynulejší výdej a větší komfort pro žáky.

Koncept počítá se **dvěma tělocvičnami**: hlavní multifunkční halou o rozměrech 44 × 24 m se světlou výškou min. 8 m a menší tělocvičnou pro práci v menších skupinách (do cca 30 žáků). Hlavní hala zajistí plnohodnotnou výuku většiny halových sportů a odpolední kroužky a komunitní provoz; druhá tělocvična rozšíří rozvrhovou kapacitu (MŠ, družina, jóga, taneční a klidové aktivity) a umožní souběžnou výuku.

Zázemí školy dále doplňuje:

- **administrativní část** – ředitelna, sekretariát, sborovna a případně další místnosti pro vedení školy,
- **technické zázemí** – dílna, sklad pro školníka a provozní personál.

	Další prostory	popis
23	kuchyně	– dimenzována na 1000 jídel denně s možností dalšího navýšení (kapacita odpovídá současné i budoucí spádovosti) – možnost oddělení výroby od výdeje
24	jídelna	– až 2x300 jídel denně, – možné oddělit jídelnu pro 1. a 2. stupeň jídelna nemusí být společná pro všechny žáky (uvažuje se i o dvou menších jídelnách s odděleným provozem pro I. a II. stupeň, což umožňuje plynulejší výdej a lepší organizaci provozu)
25	tělocvična (hlavní) vč. šaten	– uvažována je tělocvična o rozměrech 44×24 m se světlou výškou min. 8 m, která umožňuje plnohodnotný provoz většiny běžných halových sportů (basketbal, volejbal, florbal apod.) – multifunkční prostor pro výuku TV, sportovní kroužky i soutěže,
26	menší tělocvična / cvičebna	– lze využít i pro potřeby MŠ/družiny
27	vedení školy: ředitelna, sekretariát	–
28	technické zázemí (dílna, sklad pro školníka)	–
29	serverovna / IT zázemí	– nutné technické zázemí pro provoz digitální infrastruktury školy.

Tabulka 3: Přehled cílových prostorových kapacit pro zázemí školy

Obrázek 7: Příklad podoby multifunkční haly pro výuku tělesné výchovy na ZŠ Ondřejov,
Foto: Peter Fabo

Obrázek 8: Příklad podoby multifunkční jídelny na ZŠ Amos v Psárech,
Foto: BoysPlayNice

4.4 Rozšiřující prostory pro další etapy

Pro možnosti naplnění dlouhodobých vizí školy jsou navrženy rozšiřující prostory, které lze realizovat postupně v závislosti na prioritách a rozpočtových možnostech. Tyto prostory nejsou nezbytné pro každodenní provoz, ale významně zvyšují kvalitu výuky, podporují kreativitu, samostatnost a umožňují širší spektrum vzdělávacích a volnočasových aktivit.

- **Laboratoř biologie, chemie a fyziky** doplňuje stávající odborné učebny a umožňuje více experimentální, badatelsky orientovanou výuku těchto předmětů.
- **Cvičná kuchyně** slouží jak pro předměty praktického zaměření, tak pro komunitní kurzy nebo další školní projekty zaměřené např. na zdravé stravování.
- **Výtvarná třída a hudební třída** představují specializované zázemí pro rozvoj estetického a kulturního vzdělávání, a to jak v rámci běžné výuky, tak pro možné aktivity ZUŠ.
- **Klubovna** poskytuje neformální prostor pro výuku, doučování, zájmové kroužky i komunitní setkávání mimo běžný rozvrh.
- **Knihovna** slouží nejen jako zdroj studijní literatury, ale také jako klidové prostředí pro samostatné čtení a přípravu.
- **Venkovní třídy** podporují výuku v přímém kontaktu s přírodou a využívají potenciál školního pozemku pro vzdělávání i relaxaci.
- **Byty pro personál** (např. školník, učitelé) představují způsob stabilizace pracovníků školy, zejména v menších obcích jako jsou Středokluky.

Rozšiřující prostory pro další etapy	počet	maximální kapacita (počet žáků)	popis
laboratoř biologie, chemie, fyzika	1	15	– doplňuje odborné učebny
cvičná kuchyně	1	15	– možnost využít pro praktickou výuku i komunitní aktivity
klubovna	1	30	– vhodné pro výuku i jako prostor pro neformální mimoškolní aktivity
výtvarná třída	1	30	– stabilní výtvarná učebna
hudební třída	1–2	15	– možnost využít jak pro potřeby běžné výuky, tak pro potřeby ZUŠ
knihovna	1	-	– klidová zóna, prostor pro samostatné studium
venkovní třída	2	15 (30)	– základní zázemí pro výuku s přímou vazbou na venkovní prostory školy
byt pro personál	1–2	-	– doporučeno zohlednit možnost 1–2 bytových jednotek pro školníka, učitele nebo další pracovníky

Tabulka 4: Přehled možných rozšiřujících prostor pro rozvoj školy

Obrázek 9: Příklad podoby neformálních prostor pro trávení volného času na ZŠ Ondřejov,
Foto: Peter Fabo

Obrázek 10: Příklad podoby multifunkčního venkovního amfiteátru na ZŠ Buštěhrad,
Foto: NOZA s. r. o.

5 Další doporučené kroky

Následující přehled představuje akční plán, kterým se může obec řídit při rozhodování o budoucím institucionálním uspořádání školy, výběru nejvhodnější varianty rozvoje a přípravě architektonického návrhu prostorové podoby školy. Jednotlivé fáze na sebe navazují a vytvářejí logickou posloupnost kroků – od strategického rozhodnutí a zpřesnění zadání, přes architektonickou soutěž až po samotnou realizaci. Tento strukturovaný postup zajišťuje transparentnost, snižuje investiční rizika a umožňuje obci i škole plánovat rozvoj v souladu s reálnými potřebami i finančními možnostmi.

1. fáze – Kroky vedoucí k zpřesnění zadání (cca 6–12 měsíců)

Prvním krokem je **rozhodnutí o institucionálním nastavení školy** – zda pokračovat v režimu příspěvkové organizace, nebo transformovat školu na školskou právnickou osobu (ŠPO), včetně prověření možnosti zapojení okolních obcí do vytvoření svazkové školy. Součástí je i vypracování **strategie školy**, zejména v oblasti vzdělávacího programu, který upřesní směřování rozvoje a zapojí do přípravy i rodiče a pedagogy.

Paralelně se připravuje **scénář prostorového rozvoje** a jeho etapizace, včetně priorit jednotlivých opatření a investičního rámce (možno ověřit i v předběžné architektonické studii). Tato fáze vrcholí vypracováním podrobného **zadání pro architekta či projektanta**, které se stane klíčovým podkladem pro další postup.

2. fáze – Výběr zpracovatele architektonického návrhu (cca 12–16 měsíců)

Druhá fáze se zaměřuje na zajištění kvalitního návrhu řešení prostřednictvím vhodně zvoleného **zadávacího procesu**. Obec rozhodne, zda bude projekt řešen přímo soutěží o návrh nebo soutěžním dialogem. Následuje příprava zadávací dokumentace a zajištění organizátora soutěže. **Soutěžní proces** umožní porovnat více variant a vybrat nejvhodnější řešení, které bude schváleno porotou a potvrzeno zadavatelem. Výsledkem je uzavření smlouvy s **vítězným týmem, jenž se stane partnerem pro další etapy**.

3. fáze – Postupná realizace

Poslední fáze zahrnuje přípravu projektové dokumentace ve všech potřebných stupních (DPZ, prováděcí dokumentace) a zajištění povolení podle nastavené etapizace. **Realizace probíhá postupně** – s důrazem na řešení kapacitně nejkritičtějších částí, např. kuchyně a jídelny. Další etapy navazují podle investičních možností obce a priorit školy. Zcela zásadní je přitom **zachování kontinuity provozu školy**: výuka i chod školy musí probíhat bez větších omezení, a proto je třeba každou etapu pečlivě koordinovat s organizací provozu.

6 Zdroje:

MŠMT (2024). *Svazkové školství: Průvodce platnou právní úpravou a metodický návod zejména pro obce, a ředitele škol a školských zařízení*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

MŠMT (2024). *Školská právnická osoba: Průvodce platnou právní úpravou a metodický návod zejména pro obce, kraje a ředitele škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji*. Praha: MŠMT.

Stýblo, Z. (2017). *Škola: Prostor otevřený 3. tisíciletí*. Praha: Fakulta architektury ČVUT. ISBN 978-80-01-07143-4.

Umění
plánovat.
Společně.